

Eindexamen filosofie havo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Opgave 2 Expertsystemen

Maximumscore 2

- 9 Een goed antwoord bestaat uit de overeenkomst tussen de toetsing van expertsystemen en de test van Turing

2

voorbeeld van een goed antwoord:

Bij een Turingtest is sprake van antwoorden gegeven door een mens of computer. Indien een mens geen onderscheid kan maken tussen de door mens of computer gegeven antwoorden op gestelde vragen, kan geconcludeerd worden dat de computer kan denken. Als blijkt dat een expertstelsysteem werkt, dan kunnen we concluderen dat het dezelfde specifieke vaardigheden bezit als een mens.

2

Maximumscore 2

- 10 Een goed antwoord bevat de volgende elementen:
- het argument op grond van het bewustzijn
 - een uitleg waarom dit argument een ondersteuning is van de gedachte dat uitspraken van rechters verschillen van uitspraken gedaan door een computersysteem

1

1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Een machine is niet hetzelfde als een mens, want de eerste zal uitspraken doen op basis van een al dan niet toevallige combinatie van symbolen, terwijl de tweede ook *weet* wat hij uitspreekt. Dit 'weten' maakt een uitspraak ook tot een bewuste uitspraak
- Zo kan de rechter zich ook bewust zijn van de 'waarde' van zijn uitspraken, daarbij rekening houdend met moeilijk te kwantificeren relevante omstandigheden als de gevoelens in de maatschappij of de impact van een daad

1

1

Maximumscore 2

- 11 Een goed antwoord bevat de volgende elementen:
- de redenering van het utilisme om tot een morele beoordeling van het gebruik van expertsystemen te komen
 - het criterium van het utilisme: het vergroten van het menselijk geluk of genot

1

1

voorbeeld van een goed antwoord:

- Het utilisme zou tot een morele goedkeuring of afkeuring kunnen komen op basis van de gevolgen van het gebruik van expertsystemen. Utilisten letten alleen op de resultaten en het te behalen doel. Als een expertstelsysteem het grootste geluk voor het grootste aantal mensen kan vergroten, dan is het moreel toelaatbaar. Indien dit niet het geval is, dan is het niet toelaatbaar
- Het geluk voor mensen is dus het doorslaggevende criterium in de morele afweging

1

1

Eindexamen filosofie havo 2006-I

havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
12 □ Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
• een uitleg van de wijze waarop een Turingmachine een model van de menselijke geest kan zijn	<u>1</u>
• een verwerking van de begrippen ‘input’, ‘output’ en ‘programma’ bij het maken van schoolwerk	<u>1</u>
voorbeeld van een goed antwoord:	
• Een Turingmachine werkt in principe heel simpel; afhankelijk van de informatie die zij binnenkrijgt, reageert de machine op een andere manier. Dit kan als model dienen voor hoe de menselijke geest werkt	<u>1</u>
• De menselijke geest is een functie van de informatie die wij uit de buitenwereld ontvangen, het programma dat in ons hoofd opgeslagen zit en van dat wat wij vervolgens met die informatie doen. Net zoals bij een computer. In het geval van het onderwijs wordt er bijvoorbeeld informatie door een docent aangeleverd (input). Deze informatie moet volgens een aantal stappen in het hoofd van de leerling, het ‘programma’, verwerkt worden en in een schooltoets weer gebruikt worden (output)	<u>1</u>
Maximumscore 2	
13 □ Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
• een uitleg van wat Büchner onder denken verstaat: menselijk denken is identiek aan hersenprocessen	<u>1</u>
• deze opvatting van Kurzweil toegepast op de visie van Büchner	<u>1</u>
voorbeeld van een goed antwoord:	
• Büchner is een materialist. Hij benadert het menselijk denken als iets dat identiek is aan stof, in dit geval de hersenen met zenuwen en elektrische verbindingen	<u>1</u>
• In de tekst wordt ook gesproken van zenuwimplantaten die de werking van de hersenen verbeteren. Hieruit kunnen we concluderen dat Kurzweil een soortgelijke materialistische opvatting als Büchner heeft. Bij beide gaat het om de materiële voorwaarden	<u>1</u>
Maximumscore 2	
14 □ Een goed antwoord bevat de volgende elementen:	
• de opvatting van Merleau-Ponty over de verhouding tussen lichaam en geest	<u>1</u>
• een vergelijking tussen de opvatting van Merleau-Ponty aan de hand van tekst 6 en de opvatting van Büchner	<u>1</u>
voorbeeld van een goed antwoord:	
• Merleau-Ponty gaat strikt genomen van het lichamelijke van de mens uit. Het geestelijk bestaan van de mens is altijd geworteld in het lichamelijke zijn. Hij is dus geen dualist, maar is ook niet zomaar een materialist te noemen	<u>1</u>
• De lichamelijke is niet alleen een geheel van stoffelijke processen, maar vooral iets dat het ervaren van wereld en omgeving mogelijk maakt. Büchner begrijpt de hersenen als een geheel van elektrische verbindingen. Denken is daarbij niets anders dan het gevolg van toestanden van de hersenen. Büchner gaat daarmee weliswaar ook van het lichamelijke uit, maar elektrische verbindingen zijn niet in staat tot het ervaren van een omgeving of de wereld: die gevuld is met structuren als geuren, gevoelens, frustraties, bedreigingen, hindernissen en doelen. Dit laatste is volgens tekst 6 kenmerkend voor de menselijke lichamelijke	<u>1</u>